

УДК 629.3

А. Криськов, д-р іст. наук, доц.; В. Лилик

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

**ВТРАТИ ВАНТАЖНИХ АВТОМОБІЛІВ У РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКІЙ ВІЙНІ
ЗА ДАНИМИ САЙТУ ORYXSPIOENKOP.COM (станом на 15.04.2023)**

A. Kryskov, Dr., Assoc. Prof.; V. Lylyk

**TRUCK LOSSES IN THE RUSSIAN-UKRAINIAN WAR ACCORDING TO THE
ORYXSPIOENKOP.COM WEBSITE (as of 04/15/2023)**

Oryx або Oryxspioenkop – нідерландський сайт розвідки на основі відкритих джерел. Він здобув міжнародну популярність завдяки своїй роботі щодо російського вторгнення в Україну, підрахунку та відстеження матеріальних втрат на основі візуальних доказів із соціальних мереж. Його регулярно цитують провідні ЗМІ, включаючи Forbes, CNN, Reuters, The Guardian, Newsweek, DW, Wall Street Journal та CBS News. Також матеріали сайту використовують військові аналітичні центри та дослідницькі інститути, такі як IISS (International Institute for Strategic Studies), RUSI (Royal United Services Institute for Defense and Security Studies), FOI (Total Defense Researcher Institute). Оскільки підрахунок складається лише з візуально підтверджених втрат, вони формують абсолютно мінімальні числа відліку для оцінки збитків.

Таблиця 1. Втрати вантажної автомобільної техніки ЗСУ

Марка вантажівки	Знищено	Пошкоджено	Покинута	Захоплено агресором	Всього втрачено
Богдан 5316	8	1	--	--	9
Богдан 63172	18	1	2	2	23
ГАЗ-63	2	--	--	--	2
ГАЗ-66	41	2	2	29	74
ГАЗ-66, танкер	1	--	--	--	1
ГАЗ-3308	1	--	--	--	1
ЗіЛ-130	4	--	--	1	5
ЗіЛ-130, танкер	1	--	--	--	1
ЗіЛ-131	58	1	1	42	102
ЗіЛ-131, танкер	1	--	1	1	3
ЗіЛ-4331	--	--	--	1	1
ЗіЛ-157	--	--	--	1	1
ЗіЛ-181	1	--	--	--	1
Камаз бхб	6	1	--	6	13
Камаз бхб, танкер	1	--	--	1	2
КрАЗ-255В	5	--	--	2	7
КрАЗ-260	1	--	--	3	4
КрАЗ-6322	20	--	--	16	36
КрАЗ-5233	11	--	--	17	28
МАЗ-537	1	--	--	1	2
МАЗ АС-8-500-А	1	--	--	--	1
МАЗ-5337, танкер	2	--	--	--	2
Урал-375Д	3	--	--	7	10
Урал-4320	28	1	--	10	39
Урал-4320, танкер	6	2	--	7	15

III Міжнародна наукова конференція «ВОЄННІ КОНФЛІКТИ ТА ТЕХНОГЕННІ КАТАСТРОФИ: історичні та психологічні наслідки»

FMTV M1083A1P2	6	--	--	--	6
Jelcz P882D53	1	--	--	--	1
Mercedes-Benz Unimog U1300L	2	--	--	--	2
Разом	230	9	6	147	392

Таблиця 2. Втрати вантажної автомобільної техніки збройними силами рф.

Марка вантажівки	Знищено	Пошкоджено	Покинута	Захоплено ЗСУ	Всього втрачено
ГАЗ-51	--	--	--	1	1
ГАЗ-66	15	--	--	13	28
ГАЗ-3308	3	--	2	1	6
ЗіЛ-131	17	--	1	7	25
ЗіЛ-131, танкер	1	--	--	1	2
Камаз 4x4	17	--	1	6	24
Камаз 6x6	547	7	14	155	723
Камаз 6x6, танкер	85	4	1	27	117
Камаз 8x8	11	--	--	5	16
Камаз Автозак	18	--	1	5	24
Камаз 5350	4	--	--	6	10
Камаз ММ-501	14	1	2	10	27
Камаз 8x8 6350	12	2	--	--	14
Камаз 395800	1	--	--	--	1
КрАЗ-2558В	2	--	--	1	3
КрАЗ-2558В, танкер	5	--	--	1	6
КрАЗ-260, танкер	1	--	--	1	2
МАЗ Т2-500Т	3	--	--	--	3
Урал 375Д	1	--	--	--	1
Урал 375Д, танкер	--	--	--	1	1
Урал 4320	469	8	13	62	552
Урал 4320 Автозак	6	--	--	1	7
Урал 43206	82	--	4	39	125
Урал Федерал	21	--	--	8	29
Урал 5323	2	--	--	3	5
Урал 63704-0010	3	1	1	6	11
Урал 542301	--	--	1	1	2
Разом:	1340	23	41	361	1765

Глобальний масштаб звітів сайту можна порівняти із діяльністю розвідки, адже всі втрати фіксуються, ідентифікуються і закріплюються в архіві відповідними фото чи відео. Зрозуміло, що дані сайту не є вичерпними, бо не все потрапляє на відео, не все має фотофіксацію, однак вони ретельно задокументовані та демонструють мінімальний рівень втрат на основі реальних фактів.

Література

1. Attack On Europe: Documenting Ukrainian Equipment Losses During The 2022 Russian Invasion Of Ukraine. URL: <https://www.oryxspioenkop.com/2022/02/attack-on-europe-documenting-ukrainian.html>.

2. Attack On Europe: Documenting Russian Equipment Losses During The 2022 Russian Invasion Of Ukraine. URL: <https://www.oryxspioenkop.com/2022/02/attack-on-europe-documenting-equipment.html>.

А. Криськов, д-р іст. наук, доц.; В. Шаповалов

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

КІБЕР ФРОНТ У ГІБРИДНІЙ ВІЙНІ росії ПРОТИ УКРАЇНИ

A. Kryskov, Dr., Assoc. Prof., V. Shapovalov

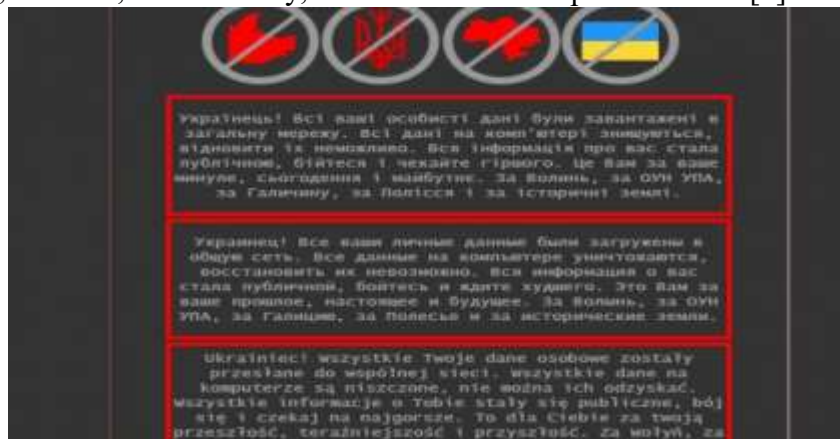
CYBER FRONT IN THE HYBRID WAR OF russia AGAINST UKRAINE

Україна сьогодні змушена не лише стримувати агресію росії на своїх кордонах, а й захищати свій цифровий простір від кібератак [1]. На цьому наголосив Президент Володимир Зеленський в інтерв'ю американському виданню The Washington Post. «Ми маємо гібридну війну. Нас атакують: військові атаки, кібератаки та енергетичні атаки», – констатував очільник держави.

Концепція гібридної війни далеко не нова. Багато практиків вважають, що вона стара як сама війна. Проте вона отримала значну актуальність і відповідність останнім часом, коли держави використовують недержавних дійових осіб і інформаційні технології задля перемоги над своїми супротивниками під час або, що більш важливо, за відсутності прямого збройного конфлікту [2].

Наймасштабніша хакерська атака відбулася у ніч проти 14 січня. Були тимчасово зламані українські урядові сайти – йдеться про портали уряду, окремих міністерств і навіть сайт «Дія». Загалом, понад 20 національних веб-порталів.

На сайті МЗС України та деяких інших міністерств можна було побачити таке отцінічне повідомлення: «Всі ваші особисті дані були завантажені в загальну мережу. Всі дані на комп'ютері знищуються. Всі дані на комп'ютері знищуються, відновити їх неможливо. Вся інформація про вас стала публічною, бійтеся і чекайте гіршого. Це вам за минуле, сьогоднішня і майбутнє. За Волинь, за ОУН УПА, за Галичину, за Полісся і за історичні землі» [3].

Опублікували цифрову страшилку також російською та польською мовами. Такий вид нападу називають deface-атакою, а це означає, що зловмисники отримують тимчасовий доступ до сервера, на якому розміщений сайт, і замінюють чи публікують там провокативні повідомлення. В СБУ запевнили, що витоку персональних даних не сталося.

Та разом із тим кібернапад стався і на українську банківську систему, зокрема на два найбільші державні банки – «ПриватБанк» і «Ощадбанк». Менше доби знадобилося, аби відбити ці DoS-атаки. Та на цьому вони не зупинилися: клієнтам «ПриватБанку» невідомі взяли розсилати фейкові повідомлення про закриття